

EEN VOLWASSEN CONGRES VOOR VOLWASSEN WONDVERPLEEGKUNDIGEN

F. van Wijck*

Het is weinig beroepsverenigingen gegeven iedere twee jaar een congres te organiseren dat zo druk wordt bezocht door de beroepsgroep en dat zo wordt omarmd door de industrie. Het tiende congres WCS 21 jaar: een volwassen kijk op wondzorg stond wederom als een huis.

Verpleegkundigen zijn punctuele mensen. In het programma staat dat de congresopening plaatsvindt om 9.30 uur, dus de congreszaal zit op dat moment afgeladen vol. Toch is ook de expositiezaal – waar niet minder dan 44 bedrijven een stand hebben – nog goed gevuld met bezoekers. En tientallen mensen staan nog bij de informatie- en registratiebalie. De meeste van hen nemen de moeite om langs de deur bedrijven ingehuurdte gastvrouwen te komen – "U kunt een museum-jaarkaart winnen" – om nog op tijd in de congreszaal plaats te nemen. In de wandelgangen en op de trappen wel te verstaan, want om 9.40 uur is echt iedere stoel bezet.

WCS voorzitter René Baljon krijgt de zaal meteen stil en stelt zichzelf en de toehoorders een interessante vraag, namelijk of de WCS in zijn 21-jarige bestaan volwassen is geworden. Vervolgens somt hij een aantal ontwikkelingen op die sinds 1984 hebben plaatsgevonden. Wie de overvolle zaal overziet, kan zich nauwelijks voorstellen dat het toenmalige bestuur bij de oprichting van de WCS in 1984 de hoop had ooit 75 leden te gaan tellen. Baljon: "Ter vergelijking: negentienhonderd mensen bezoeken vandaag en morgen dit congres." Een van de doelstellingen uit 1984 was de introductie van de zwart-geel-rood classificatie in Nederland. "Inmiddels wordt die wereldwijd gebruikt", zei Baljon, en liet op het beeldscherm enkele buitenlandse varianten zien. "We krijgen sollicitatiebrieven van mensen die bij de WCS willen werken. En dat terwijl de vereniging toch echt voor honderd procent draait op mensen die hun werk op vrijwilligersbasis doen.

De wereld om de WCS heen is in de

afgelopen 21 jaar duidelijk veranderd. Wondconsulenten, decubitus-verpleegkundigen, physicians assistants en nurse practitioners bestonden in 1984 nog niet, evenmin als de AVVV, waar de WCS nu uitstapt. "We zijn meer een kennisinstituut dan een beroepsvereniging", zei Baljon ter verklaring. De versnippering onder de beroepsverenigingen is hem een doorn in het oog. "Het is mogelijk een beroepsvereniging voor linker-oorlelverpleegkundigen op te richten", zei hij hierover gekscherend.

GERICHTE AANDACHT

Het sterke aan de opzet van het WCS congres is dat de organisatie niet heeft gekozen voor een ellenlange aaneenschakeling van plenaire sessies. Het programma was zorgvuldig opgebouwd uit een groot aantal parallelsessies waarin iedereen iets van zijn of haar specialistische gading kon vinden. Speciale aandacht ging daarbij uit naar het onderwerp decubitus en dit is mogelijk geworden sinds de oprichting van het WCS Decubitus Netwerk, een fusie tussen het Netwerk van Decubitus Consulenten en de WCS decubituscommissie. Ook chirurgische wond, ulcus cruris, diabetische voet, brandwonden, oncologische wonden en stoma kregen in parallelsessies de aandacht die ze verdienen.

Omdat de WCS het dichten van de kloof tussen de praktijk en de industrie als één van haar doelstellingen ziet, werd tijdens het congres ook ruimte gegeven aan industriesessies, steeds met maximaal 24 deelnemers. Lohman & Rauscher, Coloplast, Paul Hartmann, Johnson & Johnson, BSN Medical, 3M Nederland, Smith & Nephew en Medeco hiervan gebruik om specialistische aandachtsgebieden

den binnen de wondzorg onder de aandacht te brengen.

Vrije inloopsessies maakten het programma af en zorgden ervoor dat iedereen iets van zijn of haar gading vond.

INDUSTRIE

Met een zo druk programma aan lezingen en sessies lag het voor de hand dat het in de expositiezaal buiten de – gelukkig voor de industrie lange – pauzes erg stil zou zijn. Een mooie gelegenheid om eens enkele vertegenwoordigers uit de industrie aan het woord te laten over hoe zij de WCS zien. Mariëlle Munniksma van Huntleigh Healthcare stelt: "Gezien de keuze van de onderwerpen gaat de WCS goed met haar tijd mee. Daarom is het ook goed dat het een congres is dat slechts eens in de twee jaar plaatsvindt. Evidence based onderzoek vergt tijd en dat begrijpt de WCS heel goed."

Jan Oude Luttikhuis van Smith & Nephew is een oude rot in het vak. "Ik heb de vereniging in al die jaren zeker volwassen zien worden", zegt hij. "Als industrie worden we hier ook serieus genomen. Voor het congres al heeft een bijeenkomst plaatsgevonden waarin wij konden aangeven welke rol wij tijdens het congres wilden spelen. Dat doen beslist niet alle beroepsverenigingen. Het congres heeft voor ons dan ook een heel duidelijke plaats gekregen tussen de talloze congressen waaraan we jaarlijks worden gevraagd deel te nemen. En het heeft ook bewezen een blijvertje te zijn. De laatste jaren zie je steeds een bezoekersaantal van tussen de 1.500 en 2.000. Dat is nogal wat."

Over de opleiding tot wond- en decubitusconsulent die in januari 2006 aan het Erasmus Medisch

Centrum in Rotterdam van start gaat, is Oude Luttikhuis zeer te spreken. 'Brancheorganisatie Nefemed is mede-initiatiefnemer van deze opleiding, zegt hij. 'Het is belangrijk de al aanwezige expertise in wondzorg op een hoger plan te brengen. Die behoefte komt uit de groep zelf en de industrie trekt zich nu dan ook terug uit de opzet van de opleiding. Zo is de onafhankelijkheid gewaarborgd, net als bij de WCS zelf. De opleiding is ideaal voor wondverpleegkundigen die al heel veel ervaring hebben en die nu verder de diepte in willen. De kennis die ze er opdoen, kunnen ze vervolgens weer in de praktijk gebruiken.'

ONE-LINER

Even verderop treffen we de stand van Lohmann & Rauscher. Gevraagd naar de volwassenheid van de vereniging en het belang van dit congres, plaatst medewerkster Jolanda van Dijk de perfecte one-liner: 'Ook volwassen mensen moeten zich blijven ontwikkelen.' Directeur Peter Moes denkt even na en voegt dan toe: 'Ik had vroeger de indruk dat de WCS een beetje een select clubje was en ook wilde zijn. Nu staan ze helemaal open voor andere betrokken partijen en dat is een erg goede zaak. De wondzorg ontwikkelt zich snel in Nederland en daarop speelt de WCS goed in. Je ziet nu ook dat een aantal ontwikkelingen zich op min of meer hetzelfde moment afspelen. Het beroep van de wondverpleegkundige moet meer op de kaart worden gezet. En in Rotterdam is de postdoctorale opleiding voor deze beroepsgroep in voorbereiding.'

BOEIENDE WONDZORG

Tijdens de ochtendpauze treffen we Nienke. 'Ik ben hier gekomen met een kaartje dat ik heb gekregen via het Leids Universitair Medisch Centrum, waar ik studeer voor verpleegkundige. Op dit moment zijn er nog heel veel gebieden van het werk die ik interessant vind, maar de wondzorg boeit me wel. Het is zo'n divers vakgebied. Ik ben net naar de workshop chirurgische wonden geweest en ga straks ook naar het vervolg daarvan. Hoewel ik nog niet weet in welke richting ik me wil ont-

wikkelen, weet ik al wel zeker dat ik wil doorstuderen. Die nieuwe opleiding in Rotterdam is wat dat betreft beslist interessant.'

Tijdens de lunchpauze spreken we Rianne, vierdejaars studente huidtherapie. 'In de hele opleiding wordt maar één les besteed aan wondverzorging', zegt ze. 'Dat vind ik veel te weinig, want in de praktijk krijg ik bijvoorbeeld veel te maken met borstkankerpatiënten en dus ook met wonden, bijvoorbeeld na bestraling. De parallelsessies over oncologische wonden tijdens dit congres waren voor mij dan ook heel informatief en leerzaam. Wondverzorging is een moeilijk aspect van ons werk en patiënten verwachten veel meer van ons dan wij op basis van die ene les kunnen bieden. Toen ik naar die workshop ging, had ik een patiënte uit mijn eigen praktijk in het achterhoofd. Die hoop ik tijdens mijn volgende contact wat meer te kunnen bieden.'

BLIJVEN LEREN

Serina is een jonge verpleegkundige met wondzorg en dermatologie als bijzondere aandachtsgebieden. 'Ik wil kennis opdoen, de ontwikkelingen volgen en stands bezoeken', noemt ze als redenen voor haar bezoek aan het tiende WCS congres. 'Behalve dit congres bezoek ik ook vaak cursussen en workshops die door de industrie worden aangeboden. Ook die zijn waardevol, want de bedrijven zijn heel goed in staat om informatie over te dragen die veel verder gaat dan hun eigen productenpakket.'

De wondzorg in Nederland is wel degelijk volwassen geworden, vindt ze. 'De geavanceerde behandeling en de aanstelling van wondconsulenten spelen hierin allebei een belangrijke rol', voegt ze hieraan toe. 'Ik denk er ook serieus over na om de opleiding in Rotterdam te gaan doen. Die sluit helemaal aan bij mijn interessegebied. Ik heb net een opleiding dermatologie achter de rug. Het is altijd leuk om weer naar school te gaan.' Else ten slotte is al ruim dertig jaar verpleegkundige. Ze vertelt: 'Er is steeds vooruitgang in de wondzorg en daarop speelt de WCS goed in. Naast dit congres organiseert ze ook

goede cursussen, die echt op een heel inspirerende manier worden gegeven. Ik werk nu in de vaatchirurgie en zie dus veel patiënten met diabetische voet of een ulcus cruris. Die chronische wondzorg is in de loop der jaren enorm veranderd. Vroeger ging er een droog gaasje op zo'n wond, nu zijn er specialistische producten voor ontwikkeld. Het heeft lang geduurd voordat die volledig werden geaccepteerd. Vooral door de chirurgen, die nog wel eens proberen de wondzorg naar hun hand te zetten. De verpleegkundigen komen daartegen dan in het verweer. En met succes, maar soms moet je wel praten als Brugman om dat te bereiken.'

* Frank van Wijck

WCS /S/E/R/V/I/C/E/

DE PATIËNTENFOLDER DECUBITUS VOORKOMEN

De patiëntenfolder "Decubitus voorkomen" is volledig vernieuwd. Na een patiënten pre-test is de tekst op basis daarvan volledig aangepast.

Deze WCS-brochure geeft informatie aan de patiënt over alle aspecten rond het voorkomen en behandelen van decubitus.

Deze WCS-brochure kost slechts € 1,- per stuk (exclusief verpakkings- en verzendkosten)

en kan besteld worden via:

DE WCS BESTELLIJN: 0252-223392
OF VIA DE WCS SITE:
WWW.WCS-NEDERLAND.NL